

Miljö- och byggnadsnämndens årsplan 2023

ENKÖPINGS
KOMMUN

Ärendenummer
2022-30

Dokumenttyp

Beslutad av

Gäller f.om.

Gäller t.om.

Ersätter

Gäller för

Ansvarig funktion

Reviderad

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Röda tråden mellan planerna	2
Vad innehåller nämndens årsplan?.....	2
Vad är skillnaden mellan nämndens årsplan och långsiktiga plan?.....	2
Förutsättningar, prioriteringar och risker.....	3
Förutsättningar.....	3
Prioriteringar	10
Risker	17
Årets budget.....	19
Investeringsbudget.....	19

Inledning

2023 är den långsiktiga planens sista år och det finns goda möjligheter att nå de mål som nämnden satt upp för perioden. I årsplan 2023 fortsätter miljö- och byggnadsnämnden arbetet för att nå de förväntade effekterna som bidrar till hela målbilden för Enköpings kommun. Vi följer också kommunfullmäktiges särskilda prioriteringar för 2023.

Ett av målen handlar om ökad digitalisering för att kunna erbjuda kommuninvånare och företag en utökad service med ännu fler e-tjänster. Förvaltningen ska visa mod och testa arbetsätt som kan förändra arbetet radikalt, särskilt det administrativa.

Det ekonomiska läget gör att budgeten för 2023 innebär besparingsåtgärder snarare än satsningar. Miljö- och byggnadsnämnden vill ändå så långt det är möjligt fortsätta förbättra samspelet med andra nämnder och förvaltningar. Den översyn av samhällsbyggnadsprocessen som gjordes hösten 2022 förväntas leda till att förvaltningens kompetens kommer till större nytta. Förhoppningen är också att bygg- och miljöavdelningarna ges möjlighet till fortsatt strategiskt arbete och att kart- och GIS-avdelningen stöttar kommunens utveckling i en allt mer digital samhällsbyggnadsprocess.

Ett hållbart samhälle är grunden för en långsiktigt god livsmiljö för våra kommuninvånare. I miljö- och byggnadsnämndens kärnuppdrag ingår att försäkra sig om, och följa upp, att samhället beaktar hållbarhetsperspektiven. Det ska nämnden fortsätta att göra genom tillstånds- och lovprocesser samt tillsynsarbete. Självklart utförs uppdraget på ett professionellt vis och mäts bland annat genom "NöjdKundIndex". Ambitionen är att mätningen fortsatt ska visa på en positiv utveckling, precis som de senaste åren.

Inom nämndens verksamhetsområde finns det flera statliga utredningar som föreslår förändringar. Ny lagstiftning inom VA-området medför nya utredningsarbeten, samrådsprocesser och koordinatsättning. Vi övergår till efterdebitering av tillsynsavgifter inom livsmedelsverksamheter.

Magnus Hellmark (C)

Ordförande

Röda tråden mellan planerna

Vad innehåller nämndens årsplan?

Årsplanen består av årets plan och resurser för att nå nämndens långsiktiga plan. Årsplanen är till för att lokalisera vart på resan nämnden befinner sig för att uppnå de långsiktiga målen och med hjälp av uppdaterade förutsättningar och budgetramar beskriva prioriteringar för att nå dit, samt dess risker.

Vad är skillnaden mellan nämndens årsplan och långsiktiga plan?

Nämndens långsiktiga plan beslutas vart fjärde år i både nämnden och i kommunfullmäktige i samband med en ny mandatperiod, till skillnad från nämndens årsplan som tas fram och beslutas varje år. De två planerna kompletterar varandra och ska ses i ett sammanhang.

Nämndens långsiktiga plan har en nära koppling till kommunfullmäktiges motsvarighet.

Årsplanen är en nedbrytning av den långsiktiga planen. Årsplanen ska fungera som en plattform att strukturera årets uppföljning kring. En väl genomarbetad årsplan ger förutsättningar för en tydlig uppföljning och därmed bättre styrning.

Förutsättningar, prioriteringar och risker

Förutsättningar

Osäkert ekonomiskt läge

Under hösten 2022 ser vi hur kostnaderna i samhället generellt ökar genom inflation, höjda räntor och höjda el- och bränslepriser. Miljö- och byggnadsnämndens kostnader täcks till mer än hälften av intäkter, resterande är skattefinansierat. Ett minskat byggande ger minskade intäkter som tillsammans med generellt ökade kostnader innebär stor osäkerhet för nämnden att klara sin budget.

De prisindex nämnden använder innebär att taxorna behöver höjas med upp till ca 6% för 2023. Alternativt är en ökning av den skattefinansierade budgeten.

Behoven som lyftes i budgetprocessen 2023, men som nu är osäkert, var mer resurser för strategiskt arbete på bygg- och miljöavdelningarna kopplat till samhällsbyggnadsprocessen, resurser till dagvattenarbete, GIS-utveckling och kostnadstäckning vid införande av "öppna data", kart- och GIS. Samtidigt kan ett lägre ärendetryck skapa möjligheter för befintlig personal att lägga mer tid på strategiskt arbete, utveckling och effektivisering.

Ny livsmedelstaxa med efterdebitering

En ny livsmedelstaxa införs 1 januari 2023 med efterdebitering. Övergången mellan den gamla och nya taxan medför en särskild hantering av den förhandsdebiterade tillsynen som ännu inte fått någon motprestation vilket i praktiken innebär att viss tillsyn 2023 inte kommer debiteras. Tillsynen behöver täckas genom ökade skattemedel för att inte medföra ett budgetunderskott.

Nämnden vill fortsätta principen med efterdebitering att även omfatta tillsyn kopplat till miljöbalken.

2022-12-14

Debitering i planprocessen

Nämnden har gett ett tydligt uppdrag till förvaltningen att utöka samspelet med andra förvaltningar. När förvaltningen bidrar i andra förvaltningars debiterbara processer, tex exploaterings- och planeringsarbete måste arbetet kunna regleras ekonomiskt (debiteras) för att inte få negativ budgetpåverkan.

Digitalisering och E-tjänster

Miljö- och byggnadsnämnden ligger i framkant när det handlar om digitalisering. Målet om ett digitalt arbetsflöde där handlingar kan komma in digitalt, handläggas digitalt och slutligen arkiveras i e-arkiv är nästan uppfyllt. Det interna flödet inom förvaltningen är i det närmaste helt digitalt i och med att kart- och GIS-avdelningen ersätter sina stora ritningsutskrifter med digitala lösningar. Flera e-tjänster har utvecklats och införts 2022, dvs kommunikationen till och från kund samt delar av arkiveringen. Utveckling av det digitala mellanarkivet fortsätter med egna resurser i mån av tid. En sak som behöver säkerställas i skapandet av e-tjänster är att beslutstexter blir lättbegripliga och klarspråkade.

För att möta ökande förväntningar och krav inom geodataområdet behövs en nivåhöjning av kart- och GIS-verksamheten de närmaste åren, avseende kvalitetsambitioner och teknikanvändning. Förväntningarna finns både internt och externt. Digitaliseringen av samhällsbyggnadsprocessen förutsätter att geodata är av högre kvalitet, dvs att kartor i högre grad än nu är aktuella och korrekta, och i 3D. En sådan nivåhöjning av verksamheten kan åstadkommas med säkrad regelbunden dataförsörjning (flygfoton och laserdata) och med användning av ny teknik (stereokartering och drönare). Med smart användning av denna teknik kan vi även effektivisera arbetet i våra kart- och mätuppdrag vilket medför kortare handläggningstider för bland annat plan, bygglov och projektering. Att göra geodata till öppna data skulle ytterligare bidra till att effektivisera inom samhällsbyggnadsprocessen, och dessutom vara värdeskapande för näringsliv och medborgare och därmed bidra till att Enköping ses som en attraktiv kommun.

Samspel med andra nämnder och utveckling av samhällsbyggnadsprocessen

Många processer leder till förbättrat samspel. Här kan nämnas arbetet med Klimatneutrala Enköping 2030 där Viable Cities bidrar till både metodutveckling och samverkan mellan olika kompetenser. Här bidrar självklart också miljö- och byggnadsförvaltningen.

Flera nyckelkompetenser har införts i kommunen under 2021 och 2022 inom bland annat näringsliv, exploatering och hållbarhet vilket skapar helt nya förutsättningar för samarbete inkl finansiering/debitering. Gemensamma arbetsutskott mellan Plex och MBNAu har identifierat brister mellan detaljplan och bygglov där både politiken och tjänstemän blivit mer uppmärksamma på hur bristerna kan hanteras under en process. Detta arbete fortsätter på tjänstemannansidan.

Med början hösten 2022 görs en översyn av förvaltningsorganisationen för att se om samhällsbyggnadsprocessen kan förbättras ytterligare.

KFs särskilda prioriteringar för 2023

2023 är det sista året på kommunfullmäktiges långsiktiga plan.

Kommunfullmäktige vill att nämnderna fokuserar extra på nio av de tjugo mål som beslutats för perioden. KFs prioriteringar överensstämmer med nämndens egna ambitioner och prioriteringar.

Delaktighet och demokrati

Kommunens utveckling är helt beroende av medborgarnas delaktighet och förtroende för kommunen. KF mål 1-3 ska ha därför ha högsta prioritet.

- Mål 1: Det finns flera ändamålsenliga sätt att komma i kontakt med kommunen och man får snabba svar på sina frågor
- Mål 2: Enköpingsborna känner förtroende för hur kommunen styrs och känner att de kan vara delaktiga i kommunens utveckling
- Mål 3: De som bor på landsbygden känner att deras del av kommunen också utvecklas

2022-12-14

Under året ska nämnderna delta aktivt i arbetet med att utveckla och medverka i de nya medborgarberedningarna för ungdomsfrågor och med geografisk indelning. Beredningarna ska tillsättas under fullmäktige, enligt beslut i juni 2022.

Utöver ovan ska samtliga nämnder fokusera på fler sätt att:

- få fler medborgare att vara delaktiga i kommunens utveckling
- främja insynen i den demokratiska processen
- hitta nya sätt att informera om verksamhet och politiska beslut, liksom att kommunicera goda exempel som stärker Enköpings varumärke
- göra organisationen tillgänglig på en nivå som motsvarar rimliga förväntningar

Livslångt lärande

Inom området livslångt lärande läggs grunden för framtiden där genomförd utbildning är en stark skyddsfaktor mot att hamna i utanförskap. Det moderna samhället ställer i allt högre grad krav på genomförd utbildning.

Särskilt fokus inom livslångt lärande kommer därför att vara på KF mål 5.

- Mål 5: Alla elever fullföljer gymnasieskolan med examen

Självständigt liv

Fler arbetssökande i Enköping behöver etablera sig på arbetsmarknaden eller i annan sysselsättning. Kommunen kan hjälpa till genom att utveckla samarbetet med arbetsförmedlingen, samt att bättre nyttja de statliga bidragssystemen.

Kommunens förvaltningar ska föregå med gott exempel genom att ta emot praktikanter och nystartsjobb, liksom utveckla det interna samarbetet för att få bättre effekt av arbetsmarknadsinsatserna.

- Mål 10: Arbetssökande i Enköping får stöd för att etablera sig på arbetsmarknaden eller i annan sysselsättning

Gemenskap och upplevelser

Under 2023 ska kommunen fortsätta utveckla formerna för och genomföra föreningsdialoger.

- Mål 13: Enköpings kommun har ett attraktivt samarbete med föreningsliv och företagare i leveransen av service till invånarna

Hållbar livsmiljö

Goda livsmiljöer är en förutsättning för att Enköping ska vara en attraktiv kommun. Ett ökat fokus hur vi tar tillvara landsbygdens och Mälarens resurser och möjligheter samt hur kransorteras utveckling ska ske.

- Mål 17: Vi tar tillvara på landsbygdens och Mälarens resurser och möjligheter
- Mål 18: Kransorternas utveckling och tillväxt är viktig för dess invånare, men även för den omkringliggande landsbygden

Landsbygds- och näringslivsprogrammen ska konkretiseras och förverkligas med effekt och resultat i centrum. Kommunens ekologiska hållbarhetsarbete behöver samordnas bättre mellan nämnderna. Konkreta resultat behöver kommuniceras tydligare. Utvecklingsprojekt inom miljö- och klimatområdet som Enköping deltar i (ex. Viable Cities och Klimatneutrala Enköping 2030) behöver integreras i ordinarie verksamhetsutveckling för större delaktighet och kännedom. Övergripande strategiska miljöarbeten och miljöplaner (ex. vattenvårdsarbetet) ska genomsyra hela organisationen och all planering. Kommunen behöver växla upp tempot generellt inom klimatarbetet, till exempel inom arbetet med trafikstrategin.

Näringsliv och arbetsmarknad

Enköpings näringsliv går generellt sett mycket bra. I ett växande Enköping ökar också förväntningarna på att Enköping ska vara en attraktiv kommun för företag och organisationer och målet behöver därför prioriteras.

- Mål 19: Enköping är en attraktiv kommun för företag och organisationer

Det viktigt att inse att företag och organisationer har kundliknande förväntningar på vår kommun. Strävan ska alltid vara att överträffa förväntningarna. Med fokus på tillgänglighet, bemötande och leverans kan skillnader mellan resultat i olika nöjdhetsundersökningar utjämnas på en högre nivå än i dag.

KF-uppdrag till KS (med stöd från övriga nämnder)

Kommunfullmäktige ger specifika uppdrag till kommunstyrelsen där flera indirekt kommer att påverka miljö- och byggnadsnämnden och förvaltningen.

- Frigör resurser för verksamhetsutveckling
"Gör en verksamhetsöversyn på övergripande nivå. Föreslå samordning, effektivisering och verksamhetsutveckling som ger effektiviseringsvinster motsvarande det belopp som avsatts under posten "centrala poster" i budgeten. Vid behov fattas politiska beslut i respektive nämnd. Arbetet ska i ett första skede ge underlag för beslut om en kompletteringsbudget på fullmäktigemötet i juni 2023."
- Minska kommunens energibehov
"Utred och vidta energibesparingsåtgärder för att hålla tillbaka verksamheternas ökande energikostnader för el, värme och drivmedel."
- Öka tempot i digital verksamhetsutveckling
"Fullfölj det politiskt prioriterade digitaliseringsarbetet utifrån den fjärde årliga ekonomiska budgetsatsningen, med ökat fokus på verksamhetsutveckling. Nyttan av satsningar ska kunna utvärderas."
- Tydliggör "En kommun - En koncern"
"Stärk och tydliggör kommunkoncernens ledningsstruktur, så att strukturen omfattar samtliga ingående koncerndelar. Säkerställ exempelvis att samtliga nämnder planerar och följer upp utifrån enhetliga direktiv, samtidigt som inte mer underlag än nödvändigt produceras. Bolagens verksamheter ska med en tydligare ägarstyrning ingå i kommunens verksamheter och vara delaktiga i att lösa kommunens uppgifter."

- Samordna och utveckla samhällsbyggnadsprocessen
"Implementera prioriterade slutsatser i det pågående arbetet för en utvecklad samhällsbyggnadsprocess. Affärsmässighet ska vara en hörnsten i den utvecklingen. Intensifiera arbetet med Årets stadskärna 2025."
- Bedöm hur nya befolkningsprognoser påverkar investeringsbehovet
"Se över behovet av omprioritering i investeringsbudgeten, samt hur en förflyttning i tid av planerade projekt påverkar kommunens driftsbudget."

Prioriteringar

Begränsade satsningar 2023

Det nya ekonomiska läget innebär återhållsamhet i nämnden och fokus på kärnuppdraget. Det kan medföra att de tidigare satsningarna på strategiskt arbete prioriteras ner. Men ett minskat ärendetryck kan också skapa utrymme för medarbetarna att arbeta med strategiskt arbete, utveckling och effektivisering under vissa perioder. Om utrymme för strategiskt arbete skapas läggs det i första hand på utveckling, digitalisering och arbete i samhällsbyggnadsprocessen.

Nämnden har sedan tidigare lyft behovet av att kommunen centralt ser över och förenklar gemensamma processer i syfte att minska administrativt arbete, frigöra resurser och minimera avbrott i det strategiska arbetet.

KFs prioriteringar för 2023

2023 är det sista året på kommunfullmäktiges långsiktiga plan.

Kommunfullmäktige vill att nämnderna fokuserar extra på nio av de tjugo mål som beslutats för perioden. Det är mål 1-3, 5, 10, 13, 17-18 och 19. I avsnitten nedan beskrivs hur nämnden kommer arbeta med dessa.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen uppdrag som ska genomföras med stöd från övriga nämnder. Här beskriver nämnden kort hur vi kan bidra till uppdragen.

- Frigör resurser för verksamhetsutveckling:
Nämnden och förvaltningen har under flera år arbetat med effektiviseringar internt och externt genom att t ex minska onödiga moment i processerna, optimera rutiner, digitalisera ärendeprocesserna och att förbättra samspelet med andra nämnder, förvaltningar och externa verksamhetsutövare. Nämnden har också lyft behovet av att kommungemensamma processer på liknande sätt behöver ses över för att frigöra ytterligare tid för verksamhetsutveckling. Se mer i nedanstående avsnitt.
- Minska kommunens energibehov:

Förvaltningen har en utsedd representant i kommunens arbetsgrupp som ska arbeta med energibesparingar.

- Öka tempot i digital verksamhetsutveckling:
Digitalisering är prioriterat sedan flera år och finns beskrivet konkret i avsnitten nedan.
- Tydliggör "En kommun - En koncern":
Samspelet med andra nämnder har varit ett fokusområde sedan planperiodens början och särskilt utpekade områden är hållbarhet, näringsliv och utbildning, se avsnitten nedan.
- Samordna och utveckla samhällsbyggnadsprocessen:
Samarbetet med kommunledningsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen har utvecklats positivt under senaste år och förutsättningarna har ökats genom tillsättning av olika nyckelfunktioner; näringslivschef, mark- och exploateringschef, detaljplanechef, hållbarhetsstrateg, programledare, mfl. Det finns närmare beskrivet i avsnitten nedan.
- Bedöm hur nya befolkningsprognoser påverkar investeringsbehovet:
I samarbetet med samhällsbyggnadsförvaltningen förs dialog kring förväntat byggande och kommande investeringar.

KF mål nr 1 samt 2-3 (särskilt fokus): Skapa förutsättningar för delaktighet i samhällsutvecklingen och tilltro till demokratin

Mål/Effekthemtagning 2023: "Nämnden fortsätter utveckla kontaktvägar såsom kontaktcenter, hemsida, e-tjänster, kartor och personliga möten tex öppet hus, dukat bord, dialog direkt, informationsträffar mm i syfte att förenkla och effektivisera kontakten mellan nämnd och enköpingsborna."

KFs mål/ effekthemtagning 2023: "Samtliga nämnder ska fokusera på fler sätt att få fler medborgare att vara delaktiga i kommunens utveckling, främja insynen i den demokratiska processen, hitta nya sätt att informera om verksamhet och politiska beslut, liksom att kommunicera goda exempel som stärker Enköpings varumärke, göra organisationen tillgänglig på en nivå som motsvarar rimliga förväntningar."

2022-12-14

NKI (nöjd kundindex) för 2021 års ärenden för Tillgänglighet visar 64 (60) för bygglov, 77 (65) för Miljö/Hälsa och 82 (70) för livsmedel (mål för 2023 inom parantes). NKI för Information och Bemötande visar 66 respektive 68 för bygglov, 74 respektive 83 för Miljö/Hälsa och 79 respektive 89 för livsmedel. Värden över 61 räknas som godkända i SBAs (Stockholm Business Alliance) mätning. Trots pandemins begränsningar kring fysiska möten har nämnden bibehållit en hög nivå och till och med redan nått målen för planperioden. Prioriteringen av dessa frågor fortsätter.

Miljöavdelningen fortsätter sin digitaliseringsresa under parollen "inga papper på bordet". Ytterligare e-tjänster för företag och kommuninvånare förbereds liksom en utökad integration mellan e-tjänster och ärendehanteringssystemet för att minska administrationen.

Plattformen för digitala tjänster som används på byggavdelningen vidareutvecklas för kartor och mätningssupdrag.

Förutom utvecklingen av digitala tjänster fortsätter arbetet med personliga möten för dem som önskar det. Informationsmöten, öppet hus och dukat bord är några exempel på detta.

Kart- och GIS-avdelningen prioriterar uppbyggnaden av en robust teknisk miljö för lagring, underhåll av och användning av geografisk information och kartor. Det innebär nya databaser, metoder för datautbyte med andra organisationer, nya versioner av karttjänster för webben och mer av utveckling i samverkan mellan kommuner genom principen öppna lösningar.

KF mål nr 10 (särskilt fokus): Arbetsökande i Enköping får stöd för att etablera sig på arbetsmarknaden eller i annan sysselsättning

KFs mål/ effekthemtagning 2023: " Kommunens förvaltningar ska föregå med gott exempel genom att ta emot praktikanter och nystartsjobb, liksom utveckla det interna samarbetet för att få bättre effekt av arbetsmarknadsinsatserna."

Nämnden och förvaltningen har lång erfarenhet av att ta emot praktikanter och ser över möjligheten utifrån aktuella förutsättningar.

2022-12-14

KF mål nr 6, 15 och 19 samt 5, 17-18 (särskilt fokus): Väl fungerande samspel med andra nämnder avseende attraktiv skolkommun, hållbara miljöer och företagsklimat

Mål/Effekthemtagning 2023: "Nämnden har ett väl fungerande samspel med KS/Plex, tekniska nämnden och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden där processerna är gemensamma."

KFs mål/ effekthemtagning 2023: "Kommunens ekologiska hållbarhetsarbete behöver samordnas bättre mellan nämnderna."

Förvaltningen utvecklar kontinuerligt samspelet med utbildningsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. Flera nyckelkompetenser har införts under 2021 och 2022 inom bland annat näringsliv, exploatering och hållbarhet vilket skapar helt nya förutsättningar för samarbete inkl finansiering/debitering. Gemensamma arbetsutskott mellan Plex och MBN har identifierat brister i processen mellan detaljplan och bygglov där både politiken och tjänstemän blivit mer uppmärksamma på hur bristerna kan hanteras, detta arbete fortsätter på tjänstemannansidan.

I samspelet är även transformeringen till en mer digital samhällsbyggnadsprocess påbörjad tillsammans med plan för att skapa digitala detaljplaner och leverera dem till nationella geodataplattformen i enlighet med ny lagstiftning. Kart- och GIS-avdelningen är beredda när planavdelningen har förutsättningar, resurser att prioritera arbetet.

Under hösten 2022 görs en översyn av förvaltningsorganisationen för att se om samhällsbyggnadsprocessen kan förbättras ytterligare.

Bland kommungemensamma utvecklingsarbeten som miljö- och byggnadsförvaltningen behöver lägga resurser och prioritera mellan kan nämnas Klimatneutrala Enköping 2030, vattenplanering, dagvatten, social hållbarhet, innovation, informationssäkerhet, EM3, nytt kommunhus, mm. I flera delar samarbetar kommunen md Mälardalens universitet.

KF mål nr 15 samt 17-18 (särskilt fokus): Skapa förutsättningar för en hållbar och trygg livsmiljö

Mål/Effekthemtagning 2023: "Nämnden bidrar till kvalitetsgranskning av kommunens och andra verksamhetsutövares miljö- och hälsopåverkande verksamheter. Nämnden bidrar även med geografisk information."

2022-12-14

KFs mål/ effekthemtagning 2023: Landsbygds- och näringslivsprogrammen ska konkretiseras och förverkligas med effekt och resultat i centrum. Kommunens ekologiska hållbarhetsarbete behöver samordnas bättre mellan nämnderna. Konkreta resultat behöver kommuniceras tydligare. Utvecklingsprojekt inom miljö- och klimatområdet som Enköping deltar i (ex. Viable Cities och Klimatneutrala Enköping 2030) behöver integreras i ordinarie verksamhetsutveckling för större delaktighet och kännedom. Övergripande strategiska miljöarbeten och miljöplaner (ex. vattenvårdsarbetet) ska genomsyra hela organisationen och all planering. Kommunen behöver växla upp tempot generellt inom klimatarbetet, till exempel inom arbetet med trafikstrategin.

Arbetet med att ytterligare belysa miljö- och hållbarhetsperspektiven i de gemensamma kommunprocesserna fortsätter. Arbetet med Klimatneutrala Enköping 2030 och Viable Cities driver en hållbar utveckling där miljö- och byggnadsförvaltningen är engagerad i flera delar. Vi deltar också i kommunens arbete med social hållbarhet.

Miljöavdelningen har tagit fram en handlingsplan för förorenade områden som kommer vara ett stöd i arbetet med att åtgärda gamla deponier och andra miljöbelastade områden i kommunens strävan att säkerställa en giftfri miljö och vatten av god kvalitet för kommuninvånare. I enlighet med nämndens beslutade handlingsplan så planerar miljöavdelningen en ambitionshöjning under 2023 i arbetet med den proaktiva tillsynen. Det innebär fler ärenden där förvaltningen själva initierar arbete med förorenade områden.

I den kommungemensamma vattenplanen finns åtgärder kopplade till nämndens ansvarsområde. Bland annat i det strategiska arbetet med vattenplanen, men också i att omsätta den strategiska nivån till operativa prioriteringar inom exempelvis miljötillsynen av förorenade områden, enskilda avlopp och lantbruk. Här har kart- och GIS-avdelningen en viktig uppgift att tillhandahålla kartmaterial av hög kvalitet.

KF mål nr 19 (särskilt fokus): Skapa förutsättningar för ett mångfasetterat näringsliv och en bred arbetsmarknad

Mål/Effekthemtagning 2023: "Kunderna upplever ärendehanteringens rättssäker, effektiv och stödjande och är nöjda med vår kompetens, information, karttjänster, tillgänglighet och vårt bemötande. Samspelet med andra nämnder fungerar bra så att företagsetableringar underlättas."

2022-12-14

KFs mål/ effekthemtagning 2023: "Det viktigt att inse att företag och organisationer har kundliknande förväntningar på vår kommun. Strävan ska alltid vara att överträffa förväntningarna. Med fokus på tillgänglighet, bemötande och leverans kan skillnader mellan resultat i olika nöjdhetsundersökningar utjämnas på en högre nivå än i dag."

NKI (nöjd kundindex) för 2021 års ärenden visar 59 (60) för bygglov, 74 (65) för Miljö/Hälsa och 82 (70) för livsmedel (mål för 2023 inom parantes). Detta betyder att nämnden i största delen redan nått målen för planperioden och är en bekräftelse på att vi fokuserat på rätt saker. Därför fortsätter vi prioritera kundservice och samspel med andra nämnder.

Miljö- och byggnadsnämnden bidrar i det nystartade näringslivsarbetet som samordnas genom näringslivsenheten. Bland annat medverkar vi i interna samarbetsprojekt och företagsnätverk.

Öppet hus med bygglov och avlopp fortsätter liksom möjligheten att boka så kallade, "dukade bord" för enskilda projekt där flera av kommunens kompetenser behövs för att lotsa ett projekt framåt.

Kart- och GIS-avdelningen kommer pröva att göra geodata till öppna data vilket skulle bidra till effektiviseringar av samhällsbyggnadsprocessen. Det kommer dessutom vara värdeskapande för näringsliv och medborgare och därmed bidra till att Enköping ses som en attraktiv kommun.

Miljöavdelningen fortsätter arbetet med att göra om sina taxor med målsättningen att det ska vara transparent och enkelt för näringsliv och kommuninvånare att förstå varför hanteringen av ett ärende debiteras.

Medarbetarmål

Nämndens ambition 2023 är kopplat till KFs medarbetarmål och uttrycks i den långsiktiga planen som:

- Ett ökat medarbetarengagemang (HME)
- Att ledare/chefer känner att de har rätt förutsättningar att göra ett bra jobb och utvecklas i sin roll
- Att sjukfrånvaron i Enköping ska minska
- Att kommunens personalomsättning är lägre än 10%

De nya ekonomiska förutsättningarna innebär också utmaningar för nämnden som en attraktiv arbetsgivare. För att klara kärnuppdrag, utvecklingsarbete och nöjdhetsindex behöver vi arbeta proaktivt med både ledarskap och medarbetarskap. Efter kontorsflytten genomförs hösten 2022 skyddsronder, ergonomironder och utbildningar i brandskydd och hjärt- och lungräddning för att säkerställa en bra arbetsmiljö.

Senaste medarbetarundersökningen (HME) visar att förvaltningen har ökat från 77 till 79 och vi tror att vi kan nå målet (80%) 2023. Även målen kring sjukfrånvaron (5%) och personalomsättningen (15%) bör kunna nås genom att fortsätta prioritera arbetsmiljöarbetet.

Medarbetarundersökningen visar ett ökat behov kring mötet mellan chef och medarbetare vilket varit svårt under pandemin men även efter i och med att allt fler önskar arbeta på distans. Ledarskap och samarbeten behöver utvecklas för att motverka risken för försämrat stöd och feedback från chefer och kollegor. Den utsatthet som kommer med myndighetsutövning gör stödet extra viktigt.

Risker

Resurser för utveckling av samhällsbyggnadsprocessen

En förflyttning mot önskat läge i samhällsbyggnadsprocessen kräver såväl resurser som samstämmiga prioriteringar hos berörda förvaltningar kring vilka vägar man ska ta för att nå den gemensamma målbilden.

Miljö- och byggnadsförvaltningen är betydligt mindre än samhällsbyggnadsförvaltningen och har inga administrativa stabsresurser att stötta utvecklingen med. Istället krävs att de chefer och medarbetare som är involverade i den dagliga verksamheten lägger en större del av sin tid än vanligt på utveckling, kunskapstransformation och förändring. Det finns därför en risk för ökad arbetsbelastning och stress för inblandade chefer och medarbetare.

Resurser för strategiskt arbete har tillförts alla avdelningar. De ekonomiska förutsättningarna för 2023 innebär besparingsåtgärder och hårda prioriteringar och risken finns att det strategiska arbetet får stå tillbaks för att upprätthålla de lagstyrda verksamheterna.

Riskminimering: Om kostnadsökningarna i samhället leder till minskat ärendetryck kan resurser istället läggas på utveckling och strategiskt arbete. För att frigöra ytterligare resurser bör administrativa processer effektiviseras, inte bara det som gjorts och görs av nämndens förvaltning utan även administrativa processer centralt i kommunen som skulle innebära att utrymme frigörs för utvecklingsarbete och färre avbrott i det strategiska arbetet.

Resurser för utveckling av E-tjänster

Att utveckla digitala arbetssätt, e-tjänster, e-arkiv med mera kan vara ett sätt att upprätthålla servicenivån, men förutsätter att en viss färdig infrastruktur tillhandahålls från kommunledningsförvaltningen.

GIS-baserade verksamhetsstöd kan ge stora fördelar för många kommunala verksamheter. En förutsättning för att utveckla det stödet är att andra kärnverksamheter har förståelse för hur arbetet med geografisk information kan vara till nytta för deras verksamheter. Men också att verksamheterna har en långsiktig strategisk plan för utveckling samt upphandling av

verksamhetsystem. För att stöd-objektet Kart och GIS ska kunna stötta andra verksamheter fullt ut är så behöver kommunen gemensamt säkerställa att kart- och GIS-frågorna är med i ett tidigt skede i andra förvaltningars systemutveckling, för att bland annat bevaka kart-integrationerna. Risken finns att verksamheter annars låser in sig i lösningar som blir kostsamma eller svåra att förändra.

Riskminimering: Kart- och GIS-avdelningen deltar och driver frågorna i flera kommundemensamma arbetsgrupper, tex centralt med IT (utifrån EM3-modellen) och hållbarhetsarbetet (utifrån Viable cities).

Ekonomisk nedgång i samhällsekonomin

Nedgången i samhällsekonomin gör att kostnaderna generellt ökar genom inflation, höjda räntor och höjda el- och bränslepriser. För nämnden skulle ett minskat byggande innebära kraftigt minskade intäkter. Med den höga kostnadstäckningsgrad nämnden har finns en stor osäkerhet kring budgeten där avvikelser dessutom är svåra att parera för.

Riskminimering: Det prisindex nämnden använder innebär att taxorna föreslås höjas med upp till ca 6% för 2023, alternativt en ökning av den skattefinansierade delen av budgeten. Om ärendetrycket minskar kan befintliga resurser läggas på utveckling och strategiskt arbete vilket minskar behovet av fler medarbetare. För att frigöra ytterligare resurser bör administrativa processer effektiviseras, inte bara det som gjorts och görs av nämndens förvaltning utan även administrativa processer centralt i kommunen som skulle innebära att utrymme frigörs för utvecklingsarbete och färre avbrott i det strategiska arbetet.

Årets budget

Driftbudget 2023			
	Intäkter	Kostnader	Budgetram
KART- och GIS-AVDELNINGEN			
Kart och mät	6 509 000	- 10 315 000	- 3 806 000
GIS	1 985 000	- 2 985 000	- 1 000 000
BYGGAVDELNINGEN			
Bygg	11 200 000	- 18 497 000	- 7 297 000
MILJÖAVDELNINGEN			
Miljöskydd	3 515 000	- 7 912 000	- 4 397 000
Avlopp	2 470 000	- 5 537 000	- 3 067 000
Hälsoskydd	1 899 000	- 3 573 000	- 1 674 000
Livsmedel	2 083 000	- 3 635 000	- 1 552 000
Tobakstillsyn	-	- 214 000	- 214 000
Summering miljöavdelning:	9 967 000	- 20 871 000	- 10 904 000
NÄMNDEN			
Miljö- och byggnadsnämnden		- 1 258 000	- 1 258 000
Nämndsekreterare		- 635 000	- 635 000
Summa:			- 24 900 000
STABEN			
Administration (fördelas på avdelningarna)	4 178 000	- 4 178 000	

Investeringsbudget

Under 2023 planeras ny flygfotografering för kart- och GIS-avdelningen och budgeten för det är 1,2 mnkr.

www.enkoping.se